

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 1. 2022, sp. zn. 5 Tdo 1273/2021, ECLI:CZ:NS:2022:5.TDO.1273.2021.1

Číslo: 24/2022

Právní věta:

Odstraněním části či celého majetku dlužníka ve smyslu § 222 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku o trestném činu poškození věřitele se rozumí i jeho ukrytí, které dlužníkovi umožňuje nadále disponovat s takovým majetkem a využívat jej a eventuálně získat později tento majetek zpět. Takto je nutno posoudit i vyčlenění majetku z vlastnictví dlužníka jako zakladatele do svěřenského fondu (§ 1448 a násl. o. z.), který nemá právní osobnost. V tomto případě nejde o zcizení majetku, které spočívá v převodu majetku dlužníka nebo jeho části na jinou osobu, např. darováním nebo prodejem, pokud jím získané peněžní prostředky použije k jinému účelu než k uspokojení pohledávek svých věřitelů.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 26.01.2022

Spisová značka: 5 Tdo 1273/2021

Číslo rozhodnutí: 24

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Poškození věřitele

Předpisy: § 222 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl dovolání obviněné D. R. podané proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích – pobočky v Táboře ze dne 28. 4. 2021, sp. zn. 14 To 212/2020, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Okresního soudu v Táboře pod sp. zn. 5 T 8/2019.

I.

Rozhodnutí soudů nižších stupňů

1. Obviněná D. R. (dále i jen „obviněná“ nebo „dovolatelka“) byla rozsudkem Okresního soudu v Táboře ze dne 11. 6. 2020, sp. zn. 5 T 8/2019, uznána vinnou pomocí ke zločinu poškození věřitele podle § 24 odst. 1 písm. c) a § 222 odst. 1 písm. a), odst. 4 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „tr. zákoník“). Za to jí byl uložen podle § 222 odst. 4

tr. zákoníku trest odnětí svobody v trvání 36 měsíců, jehož výkon jí byl podle § 85 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 60 měsíců za současného stanovení dohledu. Podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku byl obviněné uložen i trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu advokátní činnosti a jiného samostatného právního poradenství na dobu 6 let. Spoluobviněná K. H. (dále i jen „spoluobviněná“) byla uvedeným rozsudkem uznána vinnou zločinem poškození věřitele podle § 222 odst. 1 písm. a), odst. 4 písm. a) tr. zákoníku, za který byla podle § 222 odst. 4 tr. zákoníku odsouzena k trestu odnětí svobody v trvání 36 měsíců, jehož výkon jí byl podle § 85 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 60 měsíců za současného stanovení dohledu.

2. Zmíněný rozsudek soudu prvního stupně napadli odvoláními obviněná D. R. i spoluobviněná K. H. O těchto odvoláních rozhodl Krajský soud v Českých Budějovicích – pobočka v Táboře tak, že z jejich podnětu podle § 258 odst. 1 písm. d) tr. ř. zrušil napadený rozsudek v celém rozsahu a podle § 259 odst. 3 tr. ř. sám rozhodl tak, že uznal obviněnou D. R. vinnou pomocí k přečinu poškození věřitele podle § 24 odst. 1 písm. c) a § 222 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku. Za to byl obviněné D. R. podle § 222 odst. 3 tr. zákoníku uložen trest odnětí svobody v trvání 18 měsíců, jehož výkon jí byl podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v délce 3 roků. Podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku byl obviněné uložen rovněž trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu advokátní činnosti a jiného samostatného právního poradenství na dobu 3 roků. Spoluobviněná K. H. byla uznána vinnou přečinem poškození věřitele podle § 222 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku a byl jí uložen podle § 222 odst. 3 tr. zákoníku trest odnětí svobody v trvání 18 měsíců, jehož výkon jí byl podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v délce 3 roků.

3. Pomoci k uvedenému trestnému činu se obviněná D. R. dopustila ve stručnosti tím, že jako právní zástupkyně spoluobviněné K. H. v insolvenčním řízení vedeném proti K. H., které bylo zahájeno dne 21. 11. 2014, po předchozí dohodě s ní dojednala s notářkou JUDr. V. K. sepsání statutu svěřenského fondu s názvem „Svěřenský fond ve prospěch T. B. – zajištění budoucnosti provozování penzionu“ (dále též jen „svěřenský fond“), a to za účelem umožnění převodu části majetku K. H. do tohoto fondu, k čemuž došlo notářským zápisem č. j. NZ 119/2015 (N 126/2015), který spoluobviněná K. H. za přítomnosti obviněné D. R. podepsala v notářské kanceláři dne 5. 6. 2015. Dále v tento den obviněná D. R. vyhotovila Smlouvu o vyčlenění majetku do svěřenského fondu mezi spoluobviněnou K. H. jakožto zakladatelkou svěřenského fondu a svěřenským fondem, zastoupeným svěřenským správcem, která však nebyla dále použita. Dne 26. 6. 2015 obviněná D. R. vypracovala Smlouvu o převodu majetku do založeného svěřenského fondu mezi K. H. v postavení vkladatelky a svěřenským správcem tohoto svěřenského fondu v postavení nabyvatele, a to budovy (nyní č. p. XY) multifunkčního zařízení postavené na nově odděleném pozemku parc. č. XY – zastavěná plocha a nádvoří o výměře 762 m² v katastrálním území XY, obec XY, zapsaném u Katastrálního úřadu pro Jihočeský kraj, katastrální pracoviště v XY, na listu vlastnictví č. XY. Na základě těchto listin byl proveden vklad a zápis vlastnického práva do katastru nemovitostí k uvedené nemovité věci ve prospěch svěřenského fondu. Následně si obviněná D. R. ke zcizené nemovitosti nechala provést ve svůj prospěch do katastru nemovitostí vklad a zápis zástavního práva smluvního pro vlastní pohledávku ve výši 977 880 Kč na základě Smlouvy o zřízení zástavního práva k nemovité věci ze dne 5. 4. 2016, kterou sama vyhotovila a v postavení zástavního věřitele uzavřela se svěřenským fondem v postavení zástavního dlužníka a Z. B. a K. H. v postavení dlužníků. Rovněž dne 5. 4. 2016 vyhotovila smlouvu o zřízení zástavního práva ke zcizené nemovitosti pro pohledávku ve výši 13 000 000 Kč mezi obchodní společností B., zastoupenou jednatelkou K. H., a svěřenským fondem zastoupeným svěřenským správcem, i tato smlouva byla vložena a zapsána do katastru nemovitostí s právními účinky zápisu ke dni 14. 4. 2016, čímž byla nemovitost zatížena zástavními právy převyšujícími její faktickou hodnotu. Obviněná D. R. takto jednala, ačkoli byla podrobně obeznámena s probíhajícím insolvenčním řízením vedeným proti spoluobviněné K. H., kterou v tomto řízení

zastupovala, byla obeznámena s ustanovením § 111 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona), ve znění pozdějších předpisů, tedy s povinností dlužníka zdržet se od zahájení insolvenčního řízení nakládání s majetkovou podstatou a s majetkem, který do ní může náležet, přičemž výše popsaným jednáním napomohla spoluobviněné K. H. zcizit část jejího majetku, v důsledku čehož bylo částečně zmařeno uspokojení splatných dluhů spoluobviněné K. H. vůči věřitelům, kteří jsou konkretizováni v rozsudku odvolacího soudu. Obviněná tím napomohla spoluobviněné K. H. způsobit škodu ve výši 6 180 000 Kč představující hodnotu zcizené nemovitosti, jelikož v rozhodné době nepostačovaly příjmy a majetek spoluobviněné K. H. k uspokojení pohledávek jejích věřitelů.

II.

Dovolání obviněné

4. Obviněná D. R. podala proti citovanému rozsudku odvolacího soudu prostřednictvím svého obhájce dovolání, které opřela o dovolací důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., ve znění účinném do 31. 12. 2021. Předně namítla, že její jednání bylo nesprávně posouzeno jako dokonáný trestný čin, ačkoliv z popisu skutku jednoznačně vyplynulo, že se její jednání dostalo pouze do stadia pokusu ve smyslu § 21 odst. 1 tr. zákoníku. Vytkla odvolacímu soudu jeho závěr, že poškozující jednání obviněné bylo dokonáno samotným převodem nemovitého majetku v hodnotě 6 180 000 Kč do svěrenského fondu a že okolnosti, na jejichž základě následně došlo k nápravě protiprávního stavu způsobeného trestnou činností a jež nastaly po dokonání trestného činu, je nutno považovat ve smyslu usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 11. 2019, sp. zn. [5 Tdo 487/2019](#), za navrácení stavu před spácháním trestného činu a tuto skutečnost je namístě zohlednit v rámci náhrady škody, což soud prvního stupně také učinil.

5. Obviněná odkázala na komentářovou literaturu, podle níž je trestný čin poškození věřitele podle § 222 odst. 1 tr. zákoníku dokonán, tedy uspokojení pohledávky věřitele je alespoň částečně zmařeno, pokud pachatel v důsledku majetkových dispozic či jiných jednání uvedených v § 222 odst. 1 tr. zákoníku již není schopen poskytnout věřiteli plnění v celém rozsahu v souladu s obsahem závazkového právního vztahu a dlužník již nemá vliv ani na to, zda byl nebo bude jeho závazek vůči věřiteli splněn jinak než z dlužníkova majetku. Dále obviněná citovala i z výše uvedeného usnesení Nejvyššího soudu, podle něhož může být důvodem pro právní posouzení stíhaného jednání jako pokusu trestného činu poškození věřitele podle § 222 odst. 1 tr. zákoníku právě fiktivní povaha kupních smluv, o jejichž naplnění obviněná vážně neuvažovali. Obviněná poukázala na jednání, které je jí kladeno za vinu rozsudkem odvolacího soudu, přičemž má za to, že šlo právě o takové fiktivní právní úkony, pro které nemohlo dojít k dokonání přečinu, jímž byla uznána vinnou, a její jednání zůstalo ve stadiu pokusu přečinu poškození věřitele ve smyslu § 21 odst. 1 a § 222 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku.

6. V důsledku nesprávné právní kvalifikace jednání obviněné jako účastenství ve formě pomoci k přečinu poškození věřitele podle § 24 odst. 1 písm. c) a § 222 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku došlo podle obviněné i k nesprávnému stanovení druhu a výměry trestu, jelikož soudy nižších stupňů nezohlednily skutečnost, že její jednání bylo pouze pokusem tohoto přečinu ve smyslu § 21 odst. 1 tr. zákoníku, nikoli dokonáním trestným činem. Obviněná namítla, že nebylo ve smyslu § 39 tr. zákoníku správně přihlédnuto k závažnosti spáchaného trestného činu, která je kromě jiného ovlivněna také tím, v jakém vývojovém stadiu se jednání pachatele nacházelo.

7. Závěrem obviněná navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil rozsudek odvolacího soudu i rozsudek soudu prvního stupně.

III.

Vyjádření k dovolání

8. K dovolání obviněné se vyjádřil nejvyšší státní zástupce prostřednictvím státního zástupce Nejvyššího státního zastupitelství, který se neztotožnil s argumentací obviněné.

9. Podle státního zástupce obviněná uplatnila jedinou námitku ve smyslu jí užitého dovolacího důvodu, a to nesprávné právní posouzení vývojového stadia trestného činu, na níž posléze vystavěla i námitku nepřiměřenosti uloženého trestu. K této druhé námitce státní zástupce uvedl, že výrok o trestu je možné napadnout především s odkazem na dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř., ve znění účinném do 31. 12. 2021, pokud byl uložen trest, který zákon nepřipouští, anebo došlo k uložení trestu ve výměře mimo trestní sazbu stanovenou v trestním zákoně na trestný čin, jímž byl obviněný uznán vinným. K takové situaci v případě obviněné nedošlo a ani obviněná ji nenamítala. Uložení nesprávného druhu trestu nebo nepřiměřeně přísného trestu s poukazem na ustanovení § 39 až § 42 tr. zákoníku v zásadě nelze namítat, a to jak prostřednictvím dovolacího důvodu uplatněného obviněnou, tak ani prostřednictvím jiného dovolacího důvodu.

10. Ve vztahu k námitce obviněné, že její jednání skončilo ve stadiu pokusu, státní zástupce uvedl, že jednání obviněné bylo posouzeno odvolacím soudem jako pomoc k přečinu poškození věřitele podle § 24 odst. 1 písm. c) a § 222 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku. Podle státního zástupce obviněná nemůže namítat, že se její jednání nedostalo do stadia dokonání trestného činu, když bylo vyhodnoceno jen jako pomoc k trestnému činu a její postavení spočívalo v účastenství na tomto trestném činu. Jako dokonání trestného činu bylo posouzeno jednání spoluobviněné K. H. Obviněná D. R. patrně chtěla namítat, že její jednání mělo být posouzeno jako pomoc k pokusu přečinu poškození věřitele podle § 24 odst. 1 písm. c) k § 21 odst. 1 a § 222 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku. Ani v takovém případě se však státní zástupce neztotožnil s argumentací obviněné. Ze skutkových zjištění soudu prvního stupně i odvolacího soudu nevyplývá závěr, že by skutek neměl být kvalifikován jako dokonání trestného činu, neboť v popisu skutku je jasně vyjádřen škodlivý následek, který vznikl i v důsledku jednání dovolatelky, je zde popsáno, jakým způsobem k němu došlo a jak k jeho vzniku přispěla obviněná. Na podkladě listin vypracovaných obviněnou došlo ohledně dotčených nemovitých věcí, které původně náležely spoluobviněné K. H., k vkladu a zápisu vlastnického práva do katastru nemovitostí ve prospěch svěřenského fondu, a to za současného sdělení, že hodnota takto vyvedeného majetku představuje škodu způsobenou poškozeným věřitelům, k uspokojení jejichž pohledávek nepostačoval zbylý majetek spoluobviněné K. H. Z popisu skutku tedy rozhodně nevyplývá, že by šlo pouze o pokus trestného činu poškození věřitele podle § 21 odst. 1 a § 222 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku. O přípravné fázi by bylo možno hovořit pouze v souvislosti s vypracováním smlouvy o vyčlenění majetku do svěřenského fondu ze dne 5. 6. 2016, která následně nebyla použita. Jednání obviněné D. R. ani spoluobviněné K. H. se však neomezilo pouze na tento úkon a naopak gradovalo.

11. Státní zástupce dále poukázal na skutečnost, že obviněná D. R. nijak nerozvádí a neodůvodňuje tvrzenou fiktivní povahu úkonů učiněných ve dnech dne 5. 6. 2015, 26. 6. 2015 a 5. 4. 2016. Za této situace k takto uplatněné námitce nelze podat podrobnější a relevantní vyjádření. O fiktivní úkony však zcela jistě nešlo, na podkladě smluv ze dne 26. 6. 2015 a ze dne 5. 4. 2016 došlo k vkladu a zápisu práva do katastru nemovitostí, přičemž právě k tomu směřovalo jednání spoluobviněné K. H. Dovolatelka se vědomě účastnila tohoto jednání a byla srozuměna se vznikem škodlivého následku.

12. Pokud obviněná ve svém dovolání poukázala na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 11. 2019, sp. zn. [5 Tdo 487/2019](#), státní zástupce nespatřuje žádnou souvislost mezi posuzovanou věcí a případem, kterým se citované usnesení zabývalo. V uvedené trestní věci šlo o neobvyklý případ, kde závazek, který vznikl v důsledku odstoupení věřitelů od smlouvy o úplatném převodu cenných papírů, spočíval v povinnosti obviněných vrátit akcie obchodní společnosti poškozeným věřitelům. Poté, co obviněným vznikla povinnost předat akcie zpět jejich původním vlastníkům, činili jménem obchodní společnosti určité úkony, např. předstírali prodej hodnotné nemovitosti z majetku této obchodní společnosti, přičemž si byli vědomi toho, že tím částečně zmaří uspokojení věřitelů požadujících po

dlužníkovi navrácení akcií obchodní společnosti a že takový obchod bude mít nevyhnutelně negativní dopad na hodnotu akcií této obchodní společnosti. Trestně právní jednání dlužníka zde spočívalo ve snaze znehodnotit majetek představovaný akciemi obchodní společnosti, a to prostřednictvím dispozic s nemovitým majetkem této akciové společnosti. K poškození vlastního věřitele tak mělo dojít v praxi ne příliš obvyklou formou jednání, u něhož Nejvyšší soud navíc výslovně vyloučil posouzení podle alternativy jednání vymezené v § 222 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, kterou je naopak nutno užít v nyní posuzovaném případě. Za přílehavější Nejvyšší soud ve věci, které se obviněná dovolávala, považoval právní kvalifikaci podle § 222 odst. 1 písm. d) tr. zákoníku, a to zejména z důvodu povahy kupních smluv, jimiž došlo k předstíranému převodu nemovitostí nejprve z majetku původního vlastníka - obchodní společnosti ve prospěch občanského sdružení, které bylo do jednání pouze účelově začleněno, poté do vlastnictví účelově založené další obchodní společnosti, kterou nakonec ovládli obvinění. U dalších obviněných pak byla přílehavou právní kvalifikace podle § 222 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku, která postihuje jednání spočívající ve fingování pasiv, která mají fiktivně snížit skutečnou hodnotu majetku dlužníka.

13. Závěrem proto státní zástupce navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl dovolání obviněné jako zjevně neopodstatněné.

IV.

Posouzení důvodnosti dovolání

a) Obecná východiska

14. Nejvyšší soud zjistil, že jsou splněny všechny formální podmínky pro konání dovolacího řízení, a zabýval se otázkou povahy a opodstatněnosti uplatněných námitek ve vztahu k označenému dovolacímu důvodu.

15. Obviněná opřela své dovolání o ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., ve znění účinném do 31. 12. 2021, a namítla, že došlo k nesprávnému právnímu posouzení skutku a k jinému nesprávnému hmotně právnímu posouzení. Dovolání z tohoto dovolacího důvodu je možno podat, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo na jiném nesprávném hmotně právním posouzení. Jde tedy o nesprávný výklad a použití norem trestního práva hmotného, případně na něj navazujících hmotně právních norem jiných právních odvětví. Podstatou citovaného dovolacího důvodu je vadné uplatnění příslušných ustanovení hmotného práva na skutkový stav zjištěný soudem prvního a druhého stupně. Je tomu tak zejména v případě, že skutek, pro který byl obviněný stíhán a odsouzen, vykazuje znaky jiného trestného činu, než jaký v něm spatřovaly soudy nižších stupňů, anebo nenaplnuje znaky žádného trestného činu. Nesprávné právní posouzení skutku může spočívat i v tom, že rozhodná skutková zjištění neposkytují dostatečný podklad pro závěr o tom, zda je stíhaný skutek vůbec trestným činem, popřípadě o jaký trestný čin jde. Podobně to platí o jiném nesprávném hmotněprávním posouzení, které lze dovodit pouze za situace, pokud byla určitá skutková okolnost posouzena podle jiného ustanovení hmotného práva, než jaké na ni dopadalo.

16. Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., ve znění účinném do 31. 12. 2021, však není určen k nápravě procesních pochybení soudů nižších stupňů, pokud v jejich důsledku nedošlo k vadám při použití hmotně právních norem, případně nejde o některé z taxativně vyjmenovaných pochybení, k jejichž nápravě jsou určeny jiné dovolací důvody [např. § 265b odst. 1 písm. a), b), c), d), e), f) tr. ř., ve znění účinném do 31. 12. 2021]. Nejvyšší soud je v dovolacím řízení zásadně vázán skutkovým zjištěním, k němuž dospěly soudy prvního a druhého stupně a které vyplývá z výsledků provedeného dokazování.

b) K uplatněným námitkám obviněné

17. Obviněná D. R. založila své dovolání především na námitce, že její jednání tak, jak vyplývá z popisu skutku, bylo nesprávně posouzeno jako trestný čin poškození věřitele podle § 222 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku, ačkoliv z popisu skutku lze dovodit jednoznačný závěr, že její jednání dospělo pouze do stadia pokusu ve smyslu § 21 odst. 1 tr. zákoníku, nikoliv dokonatého přečinu, a to z důvodu fiktivní povahy právních úkonů, jejichž vyhotovením se měla obviněná dopustit pomoci k přečinu poškození věřitele podle § 24 odst. 1 písm. c) a § 222 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku. V této souvislosti se obviněná dovolávala i usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 11. 2019, sp. zn. [5 Tdo 487/2019](#).

18. Nejvyšší soud předně uvádí, že se dovolatelka nemohla dopustit pokusu trestného činu poškození věřitele podle § 222 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku, jelikož pachatelem zde může být pouze konkrétní subjekt, a to dlužník, který zmaří (byť i jen částečně) uspokojení svého věřitele. Odvolací soud správně posoudil jednání obviněné, které je jí rozsudkem tohoto soudu kladeno za vinu, jako pomoc k přečinu poškození věřitele podle § 24 odst. 1 písm. c) a § 222 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku. Skutkovou podstatu tohoto přečinu měla podle odvolacího soudu naplnit v pozici dlužníka spoluobviněná K. H., která úmyslným jednáním částečně zmařila uspokojení svých věřitelů tím, že „zcizila“ část svého majetku, a způsobila tak svým věřitelům značnou škodu. Obviněná D. R. se na tomto jejím jednání podílela tím, že jí umožnila opatřením prostředků, aby částečně zmařila uspokojení svých věřitelů tím, že „zcizí“ část svého majetku, a způsobí tak značnou škodu. V tomto směru je sice nutno vytknout odvolacímu soudu nepřesnost, že jednání obviněné D. R. a spoluobviněné K. H. v pozici dlužníka a pachatele nesměřovalo ke „zcizení“ části majetku ve vlastnictví spoluobviněné, ale k jeho „odstranění“ z dosahu věřitelů této spoluobviněné s cílem znemožnit jim uspokojení jejich pohledávek z takto odstraněného majetku. Jednání obou obviněných totiž směřovalo k vyvolání stavu, v jehož důsledku věřitelé nebudou moci dosáhnout uspokojení svých splatných pohledávek vůči spoluobviněné K. H. Zcizení majetku spočívá v tom, že dlužník převede svůj majetek nebo jeho část na jinou osobu, např. prodejem, pokud pak takto získané peněžní prostředky použije k jinému účelu než k uspokojení splatných pohledávek svých věřitelů, anebo darováním. Dlužník v případě „zcizení“ realizuje takové právní úkony, které ve svém konečném výsledku vedou k situaci, že nedisponuje odpovídající protihodnotou, kterou by mohl použít k úhradě svých splatných dluhů. Oproti tomu „odstranění“ části či celého majetku dlužníka spočívá v jeho ukrytí, které dlužníkovi umožňuje nadále disponovat s takovýmto majetkem, využívat jej, přičemž tímto postupem si dlužník zachová i možnost získat takový svůj majetek později zpět. Jednání, které je obviněným ve výroku o vině vytýkáno, má charakter odstranění části majetku dlužníka, nikoli jeho zcizení. Vyčlenění majetku do svěřenského fondu totiž nelze ztotožňovat s převodem tohoto majetku, tedy s jeho „zcizením“. Tuto nepřesnost právních závěrů odvolacího soudu však obviněná nenamítala a ta by v zásadě ani nemohla vést ke zrušení dovoláním napadeného rozsudku za situace, že skutková zjištění soudu prvního stupně a odvolacího soudu jsou správná a „odstranění“ části majetku spoluobviněné K. H. z nich vyplývá. Je totiž nutno připomenout, že svěřenský fond nemá právní subjektivitu (osobnost), převedením části majetku spoluobviněné K. H. na předmětný svěřenský fond nedošlo ke zcizení jejího majetku, nýbrž pouze k odstranění tohoto majetku z dosahu věřitelů této spoluobviněné. Podstata svěřenského fondu totiž spočívala v tom, že jeho zakladatelka - spoluobviněná K. H. vyčlenila ze svého majetku určitou část, v tomto konkrétním případě budovy multifunkčního zařízení č. p. XY, postavené na nově odděleném pozemku parc. č. XY - zastavená plocha a nádvoří o výměře 762 m² v katastrálním území XY, obec XY, zapsaném u Katastrálního úřadu pro Jihočeský kraj, katastrální pracoviště v XY, na listu vlastnictví č. XY. Tím vzniklo oddělené a nezávislé vlastnictví, k němuž tato spoluobviněná již neměla žádná vlastnická práva, tato práva nadále vykonával svěřenský správce, který se ovšem nestal vlastníkem svěřenského fondu ani majetku, který do něj byl vyčleněn, neboť z pozice správce takto založeného svěřenského fondu mu vznikly pouze povinnosti, které obecně nese každý správce cizího majetku. Soudy nižších stupňů správně dovodily, že skutečným účelem založení svěřenského fondu byla pouze snaha spoluobviněné K. H. a jejího otce „odstranit“ tento majetek z dosahu věřitelů jmenované. Pouze za

tímto účelem byl předmětný svěřenský fond jako entita bez právní subjektivity (osobnosti) vytvořen jako autonomní majetek bez vlastníka, vyčleněný zakladatelem z jeho vlastnictví bez toho, aby tento majetek byl použit ke konkrétnímu účelu tvrzenému ve statutu svěřenského fondu. Ostatně pro zmíněný závěr svědčí i skutečnost, že svěřenským správcem se stal otec obviněné, který i před tím jednal za spoluobviněnou K. H. a byl i iniciátorem snahy zmařit uspokojení jejich věřitelů. Cílem založení svěřenského fondu tedy rozhodně nebyla snaha hájit či uspokojit práva beneficenta svěřenského fondu T. B. z tohoto autonomního vlastnictví.

19. Obviněná ve svém dovolání výslovně uvedla, že její jednání mělo být kvalifikováno pouze jako pokus trestného činu, a nikoli dokonáný trestný čin. Pokud tím měla na mysli, že hlavní pachatelka – spoluobviněná K. H. se dopustila pouze pokusu trestného činu a dovolatelka se dopustila pouze pomoci k pokusu přečinu poškození věřitele podle § 24 odst. 1 písm. c) k § 21 odst. 1 a § 222 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku, nelze se ztotožnit s touto její argumentací. Obviněná ve svém dovolání nijak blíže nerozvedla, v čem spatřuje fiktivní povahu uvedených právních úkonů (jednání), a v tomto směru pouze odkázala na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 11. 2019, sp. zn. [5 Tdo 487/2019](#), v němž byly jako fiktivní označeny kupní smlouvy, o jejichž naplnění obvinění vážně neuvažovali. V nyní posuzované trestní věci obviněné však jde o zcela odlišnou situaci. Z popisu skutku nijak nevyplývá, že by uvedené právní úkony měly být fiktivními a že ani jedna ze stran neměla v úmyslu dosáhnout jejich naplnění. Na základě Smlouvy o převodu majetku do svěřenského fondu uzavřené mezi K. H. jako vkladatelkou a svěřenským správcem svěřenského fondu jakožto nabyvatelem, kterou vyhotovila obviněná dne 26. 6. 2015, došlo k vkladu a zápisu vlastnického práva k předmětné nemovité věci do katastru nemovitostí ve prospěch svěřenského fondu. Na základě smlouvy o zřízení zástavního práva ke zcizené nemovitosti pro pohledávku ve výši 13 000 000 Kč, uzavřené mezi obchodní společností B., zastoupenou jednatelkou – spoluobviněnou K. H., a svěřenským fondem, vyhotovené obviněnou dne 5. 4. 2016 došlo ke vkladu a zápisu do katastru nemovitostí s právními účinky zápisu ke dni 14. 4. 2016, kdy byla dotčená nemovitá věc zatížena zástavními právy převyšujícími její hodnotu. Je tedy zřejmé, že nešlo o „naoko“ uzavřené smlouvy, neboť došlo k jejich vkladu a následnému zápisu do katastru nemovitostí.

20. Trestný čin poškození věřitele podle § 222 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku je dokonán, pokud dlužník není schopen poskytnout věřiteli celé plnění, které je obsahem závazkového vztahu mezi dlužníkem a věřitelem. Zmíněné smlouvy vyvolaly zamýšlené účinky, v důsledku jejich uzavření byla odstraněna část majetku spoluobviněné K. H., a došlo tedy k částečnému zmaření uspokojení jejich věřitelů, přičemž těmto věřitelům byla způsobena značná škoda. Jednání spoluobviněné K. H. tak způsobilo zákonem předvídaný následek a výše uvedený trestný čin byl dokonán. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani skutečnost, že insolvenční správce dlužnice – spoluobviněné K. H. učinil potřebné právní kroky k tomu, aby i z takto odstraněného majetku této spoluobviněné mohli být její věřitelé uspokojeni.

21. Pro úplnost Nejvyšší soud uvádí, že pomoc k trestnému činu spočívá v umožnění či usnadnění spáchání trestného činu. V posuzované věci dovolatelka umožnila spoluobviněné K. H. spáchání trestného činu poškození věřitele podle § 222 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku tím, že vyhotovila předmětné smlouvy, na jejichž základě došlo k převodu majetku z vlastnictví K. H. a ke způsobení škody věřitelům. Soudy obou stupňů správně posoudily jednání dovolatelky a zvolily správnou a skutkovým zjištěním odpovídající právní kvalifikaci skutku, pokud jednání obviněné posoudily jako pomoc k dokonání přečinu poškození věřitele podle § 24 odst. 1 písm. c) a § 222 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku.

22. Další námitka obviněné spočívala v nesprávném stanovení druhu a výměry trestu, k němuž došlo podle obviněné v důsledku vadného právního posouzení skutku jako dokonání přečinu. Za předpokladu, že by Nejvyšší soud zjistil pochybení tvrzené obviněnou výše, zrušil by podle § 265k odst. 2 tr. ř. i navazující výrok o trestu. Jelikož však Nejvyšší soud neshledal důvodnou námitku

nesprávného právního posouzení vývojového stadia trestného činu, neshledal důvodnou ani námitku dovolatelky o nepřiměřenosti jí uloženého trestu. Za jiné nesprávné hmotně právní posouzení, na němž je založeno rozhodnutí ve smyslu dovolacího důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., ve znění účinném do 31. 12. 2021, je totiž možno považovat, pokud jde o výrok o trestu, jen jiné vady tohoto výroku záležející v porušení hmotného práva, než jsou otázky druhu a výměry trestu, jako je např. pochybení soudu v právním závěru o tom, zda měl či neměl být uložen souhrnný trest nebo úhrnný trest, popřípadě společný trest za pokračování v trestném činu. Námitka pouhé nepřiměřenosti uloženého trestu nenaplnuje žádný dovolací důvod. (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 2. 9. 2002, sp. zn. [11 Tdo 530/2002](#), publikované pod č. 22/2003 Sb. rozh. tr.).

V.

Závěrečné shrnutí

23. Vzhledem ke všem shora uvedeným důvodům Nejvyšší soud odmítl dovolání obviněné jako zjevně neopodstatněné podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. Dovolací námitky obviněné sice zčásti odpovídaly uplatněnému dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., ve znění účinném do 31. 12. 2021, avšak Nejvyšší soud je neshledal důvodnými. O dovolání obviněné bylo rozhodnuto v neveřejném zasedání podle § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. a Nejvyšší soud tak mohl učinit na podkladě trestního spisu, aniž by přezkoumával zákonnost a odůvodněnost napadeného rozhodnutí a jemu předcházejícího řízení.